

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/80/2025
Identifikačné číslo spisu:	1207233909
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1207233909.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ľ. R., narodeného XX. E. XXXX, F., Y. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Ďurianom, Bratislava, Ďatelinová 4, proti žalovanej Generali Česká pojišťovna a. s., Praha, Spálená 75/16, Česká republika, IČ: 452 72 956, zapísaná v Obchodnom registri vedenom Mestským súdom v Prahe, číslo zápisu B 1464, konajúcej v Slovenskej republike prostredníctvom Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, Bratislava, Lamačská cesta 3/A, IČO: 54 228 573, zastúpenej SHM PARTNERS s. r. o., Bratislava, Záhradnícka 51, IČO: 47 235 616, o zaplatenie 35.475,40 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B2-19C/110/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. marca 2023 sp. zn. 8Co/56/2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 14. marca 2023 sp. zn. 8Co/56/2021 vo výroku, ktorým zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a vo výroku o náhrade trov konania zrušuje a vec v danom rozsahu vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV, pôvodne Okresný súd Bratislava II, (ďalej aj „súd prvej inštancie“, „prvoinštančný súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom pre zmeškanie z 11. októbra 2019 č. k. B2-19C/110/2007 - 661 (v poradí druhým) zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 35.475,40 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 16. decembra 2006 do zaplatenia a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (I.), štátu proti žalovanej priznal nárok na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 100 % (II.) a žalobcovi proti žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania (III.). Súd prvej inštancie na vec aplikoval § 274 písm. a) a b) a § 275 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 517 ods. 1 a 2 a § 797 ods. 1 až 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj ako „OZ“), v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie mal za to, že v konaní došlo k splneniu všetkých zákonom požadovaných náležitostí pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, preto žalobe žalobcu vyhovel. Vychádzal zo skutočnosti, že na deň 11. októbra 2019 bolo nariadené pojednávanie, na ktorý sa žalovaná a jej právny zástupca nedostavili napriek skutočnosti, že právnomu zástupcovi bolo 31. júla 2019 doručené predvolanie na pojednávanie obsahujúce poučenie o

následkoch nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Svoju neprítomnosť zároveň neospravedlnili. Právny zástupca žalobcu sa pojednávania dňa 11. októbra 2019 zúčastnil a navrhol, aby súd rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Zároveň, keďže žalobcovi bolo súdom priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov (uznesenie č. k. 19C/110/2007-175 zo 17. mája 2010), súd prvej inštancie priznal štátu proti žalovanej súdny poplatok v rozsahu 100 % (§ 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov). O trovách konania by súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, avšak žalobcovi trovy konania nevznikli, preto mu nebola priznaná ich náhrada.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom zo 14. marca 2023 sp. zn. 8Co/56/2021 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol (I.), uznesenie súdu prvej inštancie zo 7. augusta 2020 č. k. 19C/110/2007-724 potvrdil (II.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (III.).

2.1. Odvolací súd v prvom rade preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zo 7. augusta 2020, č. k. 19C/110/2007-726, o zamietnutí návrhu žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie a dospel k záveru, že toto uznesenie je vecne správne a odvolaniu nie je možné vyhovieť. Podľa názoru odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie k správne záveru, že žalovaná netvrdila ani nepreukázala existenciu takých ospravedlniteľných dôvodov, brániacich jej v účasti na pojednávaní konanom 11. októbra 2019, ktoré by umožňovali podľa § 277 ods. 2 CSP rozsudok pre zmeškanie z 11. októbra 2019, č. k. 19C/110/2007-661, zrušiť. Odvolací súd zároveň dodal, že ani procesná aktivita žalovanej v priebehu konania takýto dôvod nepredstavuje, keď na túto okolnosť možno prihliadať iba pri posúdení splnenia materiálnych predpokladov pre vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 CSP, nie však pre jeho zrušenie podľa § 277 ods. 2 CSP. Preto odvolací súd toto uznesenie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

2.2. Odvolací súd ďalej posudzoval, či boli pre vydanie rozsudku pre zmeškanie splnené zákonom stanovené predpoklady podľa § 274 CSP a dospel k záveru, že tieto naplnené neboli. V zmysle § 274 CSP je podmienkou na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie návrh žalobcu a skutočnosť, že žalovaný sa nedostavil na pojednávanie, na ktoré bol riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, pričom svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami. Odvolací súd s odkazom na rozhodovacia činnosť Ústavného súdu poukázal na to, že rozsudok pre zmeškanie by nemal byť využívaný s cieľom čo najrýchlejšieho, no inak bezúčelného ukončenia sporu na úkor základného práva na súdnu ochranu. Prioritou v súdnom konaní musí zostať materiálna a nie formálna ochrana práv strán sporu. Pred formalizmom schematických poučení je potrebné uprednostniť zváženie celého priebehu konania. Podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie sú dané len vtedy, keď je takýto rozsudok oprávnenou sankciou za skutočnú pasivitu strany, ktorá úmyselne mieri k zmareniu efektivity súdneho procesu (porov. o. i. nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 121/2021). Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie rozsudkom pre zmeškanie vyhovel žalobe za formálneho naplnenia všetkých predpokladov podľa § 274 CSP, avšak nevzal do úvahy skutočnosť, že v spore prebiehajúcom od roku 2007 sa žalovaná aktívne bránila, prezentovala svoje skutkové a právne námietky, kedy spor bol prvý krát rozhodnutý rozsudkom z 5. júna 2017, č. k. 19C/110/2007-618, ktorý však odvolací súd, na základe dôvodne podaného odvolania žalovanej, uznesením z 29. marca 2019 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že sa nezaoberal viacerými právne významnými otázkami preskúmanej veci a vôbec sa nezaoberal výškou uplatneného nároku. Podľa názoru odvolacieho súdu za tejto situácie, kedy sa žalovaná v spore po celý čas aktívne bránila, po zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie prvého v poradí a vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie rozsudkom pre zmeškanie žalovanej výsledkom príliš formalistickej interpretácie ustanovenia § 274 CSP súdom prvej inštancie iba s cieľom čo najrýchlejšieho skončenia sporu na úkor práva žalovanej na súdnu ochranu. Preto v tomto špecifickom prípade podľa odvolacieho súdu neboli splnené podmienky na vydanie napadnutého rozsudku pre zmeškanie a boli splnené predpoklady na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, avšak z dôvodu podľa § 390 CSP rozhodol odvolací súd vo veci sám.

2.3. Odvolací súd vec preto prejednal a dospel k nasledovným záverom. Žalobca sa podanou žalobou domáhal výplaty poisteného plnenia za odcudzené motorové vozidlo Audi A8 s odôvodnením, že boli splnené všetky predpoklady na poskytnutie poisteného plnenia žalovanou v uplatnenej výške na základe poistnej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu (resp. s právnym predchodcom žalovanej), pričom žalovaná jeho nárok poprela s poukazom na skutočnosť, že v zmysle poistných podmienok časti II bod 4 VPP KASKO PPH 93 žalobcovi nie je povinná poskytnúť poistné plnenie z dôvodu, že odcudzené motorové vozidlo žalobcu nebolo vybavené všetkými zabezpečovacími zariadeniami, ktoré sú vzhľadom na jeho hodnotu (nad 1 milión korún) nevyhnutné podľa všeobecných poistných podmienok, konkrétne ustanovenia časti II bod 1 VPP KASKO PPH 93. Žalobca zakúpil motorové vozidlo Audi A8 rok výroby 2002 číslo karosérie O. strieborná metalíza s full imobilizérom za sumu 1.910.000,- Sk dňa 4. júla 2006. Následne 30. augusta 2006 bola medzi žalobcom a žalovanou uzavretá zmluva o poistení motorového vozidla a súvisiacich rizík, s výškou ročného poistného 145.569,- Sk. Poistná zmluva bola uzatvorená so žalobcom až po tom, ako Česká poisťovňa Slovensko a. s. mailovým podaním z 30. augusta 2006 oznámila p. R. X.: „Na základe potvrdenia ČP súhlasíme s prijatím vozidla s nadlimitnou sumou do poistenia.“ Ohliadka vozidla a jeho výbavy bola vykonaná 28. augusta 2006 a z tejto ohliadky boli vyhotovené aj fotografie. Súčasťou zmluvného vzťahu z predmetnej poistnej zmluvy boli poistné podmienky VPP KASKO PPH 93, pričom podľa časti II bod 1 VPP KASKO PPH 93 sa žalobca ako poistený zaviazal, že na poistenom vozidle bude v dobe poistnej udalosti spôsobenej odcudzením vozidla, ktorého cena je nad 1.000.000,- Sk inštalovaný a uvedený do prevádzky funkčný zabezpečovací systém blokujúci určité okruhy elektroinštalácie vozidla (imobilizér) s minimálne tromi blokovanými okruhmi s diaľkovým ovládaním s meniacim sa kódom, alebo s diaľkovým ovládaním bez aktívneho vysielача, alebo bez diaľkového ovládania a zároveň dva doplnkové zabezpečovacie systémy. Pod doplnkovým zabezpečovacím systémom sa rozumel systém zabráňujúci odcudzeniu vozidla formou akustickej a svetelnej signalizácie (autoalarm) s diaľkovým ovládaním s meniacim sa kódom, alebo s diaľkovým ovládaním bez aktívneho vysielача, alebo bez diaľkového ovládania, alebo mechanický zabezpečovací systém pevne spojený s vozidlom, ktorý blokuje prevody vozidla, t. j. mechanický zámok blokujúci riadenie pevne zabudovaný vo vozidle, alebo zariadenie pre aktívnu lokalizáciu odcudzeného vozidla na princípe aktivovateľného vysielача/prijímača vo vozidle s celorepublikovou pôsobnosťou, ktoré je napojené na centrálny vyhľadávací systém s presnosťou zamerania až na vozidlo. Podľa časti II bod 4 VPP KASKO PPH 93, ak poistený nepreukáže, že v dobe poistnej udalosti boli vo vozidle zabezpečovacie systémy uvedené v bode 1 skutočne inštalované a kontrolované, nie je poisťovňa povinná v prípade škody spôsobenej odcudzením poskytnúť poistné plnenie. Taktiež treba poukázať na to, že žalobca riadne zaplatil prvú splátku ročného poistenia vo výške 36.392,- Sk dňa 31. augusta 2006. Dňa 11. novembra 2006 došlo k odcudzeniu motorového vozidla žalobcu poisteného u žalovanej, pričom trestné stíhanie bolo prerušené pre nemožnosť vykonania trestného stíhania voči určitej osobe. Predmetnú poistnú udalosť žalobca oznámil žalovanej listom z 15. novembra 2006, evidovanú pod číslom 2060016791 a následne dňa 22. novembra 2006 bolo žalobcom spísané „oznámenie škody z poistenia motorových vozidiel“. Sporným medzi stranami sporu bolo, akými bezpečnostnými systémami bolo predmetné motorové vozidlo žalobcu v čase odcudzenia vybavené, v nadväznosti na povinnosť žalovanej poskytnúť žalobcovi poistné plnenie pri splnení poistných podmienok časti II. bod 1 a 4 VPP KASKO PPH 93.

3. Žalobca v spore tvrdil, že okrem imobilizéra s alarmom s minimálne 3 blokovanými okruhmi s diaľkovým ovládaním s meniacim sa kódom, ktorý bol do vozidla namontovaný už pri výrobe vozidla, mal do vozidla dodatočne domontované dve zabezpečovacie zariadenia, konkrétne mechanický zámok blokujúci riadenie MUL-T-LOCK a imobilizér. Žalovaná okrem popretia dodatočnej montáže dvoch zabezpečovacích zariadení spoločnosťou ROBSON Security s. r. o. namietala, že autoalarm a imobilizér z výroby nemali okrem zvukovej súčasne aj svetelnú signalizáciu, čo bolo tiež nevyhnutné na splnenie podmienok poisteného plnenia v zmysle časti II. bod 1 a 4 VPP KASKO PPH 93. Odvolací súd po vyhodnotení vykonaných dôkazov (faktúry R. T. a ROBSON Security s. r. o., servisný protokol o zásahu do vozidla spoločnosti ROBSON Security s. r. o. vystavený 14. júla 2006, záznam o vykonanej skúške funkčnosti a montáži MUL-T LOCK) dospel k záveru, že dodatočnú montáž mechanického zabezpečovacieho zariadenia MUL-T LOCK a imobilizéra spoločnosťou ROBSON Security s. r. o. treba

považovať za preukázanú. Pokiaľ ide o špecifikáciu zabezpečovacieho zariadenia namontovaného do vozidla už vo výrobe, poukázal odvolací súd na potvrdenia a vysvetľujúce vyhlásenia oficiálneho importéra značky Audi, spoločnosti Porsche Slovakia, z 12. decembra 2008, z 3. februára 2014, podľa ktorých vozidlo žalobcu bolo z výroby vybavené imobilizérom III generácie, spočívajúcim v alarme so zvukovým výstražným zariadením, ochranou vnútorného priestoru a zariadením signalizujúcim nežiaduce odťahovanie vozidla, pričom podľa e-mailovej informácie poskytnutej žalobcovi dňa 23. novembra 2011 a 23. januára 2023 bolo dané vozidlo vybavené aj fabrickým alarmom vozidla, ktorý obsahoval aj stráženie vnútorného priestoru a záložným zdrojom pre húkačku alarmu, kedy v praxi po násilnom otvorení vozidla má vodič čas cca. 30 sek. na zapnutie zapalovania správnym kľúčom od vozidla a v opačnom prípade sa spustí siréna vozidla a riadiaca jednotka motora sa zablokuje na 10 minút, pričom ak sa znovu nepoužije správny kľúč, čas zablokovania motora sa zdvojnásobuje až po max. 255 min. Uvedené skutočnosti vyplynuli aj z výpovedí svedkov, kde K. R. X. uviedol, že sa presvedčil, že sporné motorové vozidlo bolo vybavené po prvé imobilizérom, potom mechanickým zabezpečením MUL-T-LOCK a potom po tretie autoalarmom, na základe čoho poistil predmetné motorové vozidlo, pretože spĺňalo poistné podmienky.

3.1. Odvolací súd sa zaoberal obranou žalovanej, ktorá tvrdila, že ak by aj bolo preukázané, že do vozidla boli dodatočne domontované MUL-T LOCK a imobilizér, nemá to vplyv na jej právo odprieť poskytnúť žalobcovi poistné plnenie podľa časti II. bod 1 až 4 VPP KASKO PPH 93, keďže vozidlo nebolo vybavené zvukovou a súčasne aj svetelnou signalizáciou. Túto obranu žalovanej vyhodnotil odvolací súd ako dôvodnú. Vychádzal z vykonaného dokazovania, predovšetkým z potvrdení a vysvetľujúcich vyhlásení oficiálneho importéra značky Audi, spoločnosti Porsche Slovakia, spol. s r. o., z ktorých vyplynulo, že vozidlo žalobcu bolo z výroby vybavené imobilizérom III generácie, ktorý mal okrem odpojenia príslušných okruhov napájania aj funkciu alarmu so zvukovým výstražným zariadením, nie však už so svetelnou signalizáciou, ktorá je taktiež podmienkou poskytnutia poisteného plnenia v zmysle časti II. bod 1 VPP KASKO PPH 93. Odvolací súd uviedol, že v konaní nebolo preukázané vybavenie sporného vozidla svetelnou signalizáciou narušenia vozidla. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že žalovaná v nadväznosti na poistné podmienky časť II. bod 1 VPP KASKO PPH 93 bola oprávnená odprieť poskytnutie poisteného plnenia žalobcovi, keď alarm v poistenom vozidle nedisponoval svetelnou signalizáciou narušenia vozidla. Preto podľa názoru odvolacieho súdu nebolo možné žalobe vyhovieť.

3.2. Odvolací súd sa pre úplnosť vyjadril aj k námietke žalobcu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky (časť II. bod 1 VPP KASKO PPH 93) z dôvodu spotrebiteľského charakteru zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovanou. Uviedol, že v prípade časti II bod 1 VPP KASKO PPH 93 ide iba o vymedzenie konkrétneho rozsahu prevenčných povinností poisteného, ktorých cieľom je predchádzať krádeži ako škodovej a poistnej udalosti, upravených všeobecne v čl. 4 bod 1 písm. c) VPP KASKO PPH 93 a následkov nesplnenia daných povinností zo strany poisteného, pričom rozsah povinností poisteného mu bol známy už od uzavretia poistnej zmluvy, závisel od hodnoty vozidla a poistený mal na výber z viacerých možností zabezpečenia. Odvolací súd mal preto za to, že predmetné ustanovenia všeobecných poistných podmienok žalovaného nemôžu spôsobovať nerovnováhu v právach a povinnostiach zo zmluvy v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa a nepredstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku.

3.3. Odvolací súd na základe uvedeného rozhodol tak, že podľa § 388 CSP zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a žalobu ako nedôvodnú zamietol. Zvyšnými spornými otázkami sa odvolací súd pre hospodárnosť konania a ich nadbytočnosť nezaoberal. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu v celom rozsahu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Porušenia práva na spravodlivý proces sa odvolací súd mal dopustiť tým, že (i) konal postupom v rozpore s § 274 CSP, (ii) nevysporiadal sa riadne s otázkou spotrebiteľského charakteru sporu, (iii) prihliadol na argumentáciu žalobcu prezentovanú až po 16

rokoch vedenia sporu, (iv) rozhodnutie nezaložil na žiadnom hmotnoprávnom predpise. Na uvedených argumentoch dovolateľ založil prípustnosť dovolania a namietal arbitrárnosť a zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Záverom dovolania označil aj dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP s tým, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď sa v rozhodnutí nevysporiadal s otázkou spotrebiteľského charakteru sporu a k tomu ani neuviedol žiadne hmotnoprávne ustanovenia.

5. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu zastala názor, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je jasne a vyčerpávajúco odôvodnené v časti výroku o potvrdení uznesenia súdu prvej inštancie zo 7. augusta 2020 č. k. 19C/110/2007-724, keď odvolací súd vysvetlil, že pokiaľ ide o zrušenie vydaného rozsudku pre zmeškanie súdom, súd prihliada len na splnenie zákonných podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie a nemôže prihliadať na skutočnú procesnú aktivitu procesnej strany, ktorá sa nedostavila na pojednávanie. K uvedenému prihliadal pri rozhodovaní o odvolaní proti samotnému rozsudku pre zmeškanie. Ďalej uviedla, že dovolateľ pri argumentácii, že ide o spotrebiteľský spor neuviedol, akého pochybenia sa v danom smere mal odvolací súd dopustiť. Podľa názoru žalovanej boli od počiatku poistenia jednoznačne a výslovne stanovené podmienky na zabezpečenie poisteného vozidla, čoho si musel byť žalobca vedomý spolu s vedomosťou, aké zabezpečovacie zariadenie malo vozidlo v čase poistenia a aké dal dodatočne inštalovať. Na základe uvedeného označila dovolanie žalobcu za neprípustné a nedôvodné.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je procesne prípustné a aj dôvodné.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Po preskúmaní obsahu dovolania a jeho vzájomných súvislostí dospel dovolací súd k záveru, s prihliadnutím na § 124 ods. 1 CSP v spojení s čl. 11 ods. 1 Základných zásad CSP, že dovolateľom uvádzaná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP obsahovo spadá pod dovolací dôvod § 420 písm. f) CSP, keď dovolateľ namietol rozsah vysporiadania sa odvolacieho súdu s otázkou spotrebiteľského charakteru sporu s tým, že odvolací súd neuviedol žiadny hmotnoprávny predpis, podľa ktorého vec posúdil, čo je vadou nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Preto dovolací súd dané dovolacie námietky posudzoval z hľadiska ich prípustnosti spolu so zvyškom obsahu dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

13. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

15. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

16. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti

argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdu bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

17. Žalobca dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP namietol zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý podľa jeho názoru konal postupom rozporným s § 274 CSP, keď nevzhliadol ospravedlniteľný dôvod na strane žalovanej a zároveň ďalej konal, akoby jeho rozhodnutie v tejto časti nebolo bývalo existovalo. V ďalšej časti dovolateľ namietal nespreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, resp. nedostatočné vysporiadanie sa s otázkou spotrebiteľského charakteru sporu, keď žalobca mal poistené vozidlo u žalovanej, pričom od neho po 16 rokoch sporu bolo požadované preukázanie svetelnej signalizácie - alarmu pri krádeži vozidla s tým, že zo strany žalovanej (jej zamestnancov) boli zabezpečovacie systémy poisťovaného vozidla skontrolované a bolo vyhlásené, že vozidlo spĺňa podmienky pre uzatvorenie poisťovnej zmluvy. Zároveň však následne mu pri poisťovnej udalosti bolo odmietnuté poisťné plnenie z dôvodu, že dané podmienky splnené neboli. Pri posúdení daných otázok súčasne odvolací súd neaplikoval žiadne hmotnoprávne ustanovenia. Uvedené dovolateľ označil za v celom rozsahu nespravodlivé a arbitrárne.

18. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

19. Dovolací súd osobitne zdôrazňuje, že súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (§ 387 ods. 3 CSP). Nerešpektovanie tohto kogentného ustanovenia nesporne zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania (porov. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/125/2019). Dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodnutí súdov, a tak vylúčiť svojvôľu v tomto procese. V právnom štáte by nemali vzniknúť pochybnosti, či sa súd s určitou, druhou stranou výslovne prezentovanou otázkou zaoberal, či nie; odpoveď by mala byť zrejماً z odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Uvedené vyplýva z požiadaviek kladených na kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP).

20 Dovolací súd úvodom posúdil dovoláciu námietku zmätočnosti rozhodnutia odvolacieho súdu v časti, v ktorej tento potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie zo 7. augusta 2020 č. k. 19C/110/2007-726, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Bratislava II z 11. októbra 2019 č. k. 19C/110/2007-661. Dovolateľ namietol, že odvolací súd konal v rozpore s § 274 CSP, keď konštatoval, že súd prvej inštancie rozhodol správne rozsudkom pre zmeškanie žalovanej a následne však pokračoval v konaní, akoby tento jeho výrok neexistoval, čím zaťažil rozsudok odvolacieho súdu vadou zmätočnosti. Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je v danej časti vecne správne a nezakladá vadu zmätočnosti. Dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa jasne a zrozumiteľne k danej veci vyjadril, keď uviedol, že je potrebné odlišovať medzi posúdením (i) ospravedlniteľnosti dôvodu, ktorý zapríčinil zmeškanie súdneho pojednávania žalovanou a ktoré posúdenie bolo vecou zamietnutia návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie a posúdením (ii) splnenia materiálnych predpokladov na vydanie rozsudku pre zmeškanie, v danom prípade v nadväznosti na otázku, či je možné vydať rozsudok pre zmeškanie v prípade dlhodobej procesnej aktivity žalovanej a následnú jednorazovú neúčast' na súdnom pojednávaní, ktorá nebola vopred riadne ospravedlnená. V danom prípade odvolací súd dostatočne jasne zdôvodnil, prečo dôvod zmeškania súdneho pojednávania vzhliadol za neospravedlniteľný, na základe čoho rozhodnutie o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovanej (uznesenie súdu prvej inštancie zo 7. augusta 2020 č. k. 19C/110/2007-726) potvrdil a súčasne zdôvodnil, prečo nevzhliadol naplnenie materiálnych predpokladov na vydanie

rozsudku pre zmeškanie už v jeho prvopočiatku (vzhľadom na dlhodobú procesnú aktivitu žalovanej). Dovolací súd preto v tejto časti posúdil dovolanie žalobcu podľa § 420 písm. f) CSP ako neprípustné z dôvodu neexistencie vady zmätočnosti.

21. Dovolací súd v nadväznosti na zvyšné dovolacie námietky žalobcu preskúmal dovolaním napadnuté rozhodnutie a dospel v zhode s dovolateľom k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti. Odvolací súd v krátkosti a stručnosti neprimeranej podstate sporu sa zaoberal skutkovými okolnosťami a charakterom sporu, pričom len v jednoduchosti uviedol, že poisťné podmienky žalovanej, časť II bod 1 VPP KASKO PPH 93, od ktorých bolo odvodzované posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu na vyplatenie poisťného plnenia, len vymedzujú konkrétny rozsah prevenčných povinností poisteného. Zároveň je z obsahu dovolaním napadnutého rozhodnutia nepochybné, že odvolací súd neuviedol v odôvodnení žiadne ustanovenia právnych predpisov (s výnimkou posúdenia dôvodnosti odvolania vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie zo 7. augusta 2020 č. k. 19C/110/2007-726), ktoré by na vec aplikoval a z ktorých by pri rozhodovaní veci vychádzal, z dôvodu čoho absentuje právne posúdenie veci. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie odôvodnil len s ohľadom na poisťné podmienky žalovanej, konkrétne časť II bod 1 VPP KASKO PPH 93. Na základe uvedeného preto nemožno dospieť k záveru, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa nároky kladené na rozsah a obsah odôvodnenia rozhodnutia súdu podľa § 393 ods. 2 CSP v spojení s § 220 ods. 2 CSP a to aj s dôrazom na skutočnosť, že zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu nadväzovalo na rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bol rozsudok pre zmeškanie žalovanej neobsahujúci hmotnoprávne posúdenie predmetu sporu.

22. Dovolací súd zároveň považuje za podstatné poukázať na skutočnosť, že odvolací súd pri posúdení veci opomenul skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu vo vzájomnom prepojení a to konkrétne nasledovné. Po vyhodnotení preukázania dodatočnej montáže zabezpečovacieho zariadenia MUL-T-LOCK a imobilizéra spoločnosťou ROBSON ako dvoch z celkového potrebného počtu troch zabezpečovacích systémov bolo potrebné posúdiť splnenie poisťných podmienok v nadväznosti na časť II bod 1 VPP KASKO PPH 93 poisťných podmienok s ohľadom na zabezpečovacie zariadenie namontované do sporného vozidla už vo výrobe. Treba zároveň poukázať na vzájomnú súvislosť skutočností, kedy (i) poisteným je fyzická osoba- spotrebiteľ, (ii) poisťovní bolo známe, že poisťovaným je vozidlo značky Audi A8, 4.2I Quattro, rok výroky 2002 s full immobilizérom, (iii) zo strany zamestnancov poisťovne (Y. N., R. X., č. l. 23 a nasl.) bolo potvrdené prijatie vozidla s nadlimitnou sumou do poistenia, (iv) zo strany žalobcu došlo pred krádežou vozidla k úhradám poisťných splátok. Z rozhodnutia odvolacieho súdu žiadnym spôsobom nevyplyva, že by sa vzájomnou súvislosťou daných skutočností zaoberal a vysporiadal sa predovšetkým s tou skutočnosťou, že pred uzavretím poisťnej zmluvy došlo zo strany poisťovne k obhliadke vozidla (č. l. 24), pričom s vedomým stavu a výbavy vozidla (aj zabezpečovacieho zariadenia montovaného priamo vo výrobe) došlo v deň uzavretia poisťnej zmluvy so žalobcom k odsúhlaseniu tohto postupu u žalovanej, k čomu bola predložená interná komunikácia zamestnancov poisťovne (č. l. 23) a dané bolo potvrdené aj výpoveďou svedka (súdne pojednávanie 22. februára 2013, č. l. 266 a nasl.). Za daných okolností podľa názoru dovolacieho súdu nie je možné od žalobcu ako spotrebiteľa po potvrdení prijatia vozidla do poistenia požadovať spochybňovanie tohto postupu zo strany poisťovne z hľadiska otázky, či splnil alebo nesplnil podmienky poistenia a to s tým, že v konaní bolo preukázané, že žalobca zabezpečil montáž ďalších dvoch zabezpečovacích zariadení do vozidla podľa časti II bod 1 VPP KASKO PPH 93 poisťných podmienok, pričom nesplnenie poisťných podmienok bolo prezentované až pri vzniku otázky povinnosti poskytnúť poisťné plnenie s tým, že od výrobcu vmontované zabezpečovacie zariadenie vo vozidle nedisponovalo svetelnou, ale len zvukovou signalizáciou. Podľa názoru dovolacieho súdu za okolností, kedy bolo vozidlo fyzickej osoby- spotrebiteľa prijaté do poistenia schválením poisťovne, je potrebné sa vysporiadať s otázkou, či možno od neho v nadväznosti na všeobecné poisťné podmienky spravodlivo očakávať a požadovať kontrolu a preverovanie zabezpečovacích zariadení vmontovaných priamo do vozidla už vo výrobe vozidla (s ohľadom na otázku, ako vozidlo bude signálne reagovať v prípade krádeže). Odvolací súd sa danými skutočnosťami v dovolaním napadnutom rozhodnutí nedostatočne vysporiadal, na základe čoho vyhodnotil dovolací súd toto rozhodnutie za nepreskúmateľné, až vykazujúce vadu arbitrárnosti.

23. Dovolací súd preto dospel k záveru, že pokiaľ sa odvolací súd v rozhodnutí nevysporiadal s otázkami podstatnými pre posúdenie veci a zároveň rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, čím nesplnil nároky kladené na rozsah a obsah odôvodnenia rozhodnutia súdu podľa § 393 ods. 2 CSP v spojení s § 220 ods. 2 CSP, zaťažil svoje rozhodnutie vadou zmätočnosti a nepreskúmateľnosti.

24. Dovolací súd tak uzatvára, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je vo výroku, ktorým zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol a v nadväzujúcom výroku o trovách konania, nedostatočne odôvodnený v rozsahu porušujúcom právo dovolateľa na spravodlivý proces a to vzhľadom na vadu nepreskúmateľnosti. Keďže dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je nielen prípustné, ale aj dôvodné, bolo potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v danej časti zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu v danom rozsahu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Náprava zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP), keďže to bol výlučne odvolací súd, komu bolo namieste pričítať dovolaním vytýkanú vadu zmätočnosti. Ako súvisiace výroky odvodzované od rozhodnutia v merite veci (viď § 396 CSP v spojení s § 262 CSP a § 255 CSP) dovolací súd zrušil a odvolaciemu súdu na ďalšie konanie vrátil rozhodnutie aj vo výroku o náhrade trov konania. Vo výroku, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 19C/110/2007-726 zo 7. augusta 2020 zostáva rozhodnutie nedotknuté.

25. Ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.